TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 9

CEVAP ANAHTARI

1. TEMA
SÖZÜN İNCELİĞİ

KONUŞMA

KONUŞMA

TDE3.1. Söyleyişin inceliğini kullanarak akıcı bir konuşma süreci yönetebilme

a) TDE3.1.1. Seçim yapar.

b) TDE3.1.2. İlişkiyi sürdürür.

TDE3.2. Muhatabını ikna etmek için söyleyiş inceliklerine yer veren bir konuşma içeriği oluşturabilme

a) TDE3.2.1. Ön bilgilerle bağlantı kurar.

b) TDE3.2.2. Tahmin eder

c) TDE3.2.3. Karşılaştırır.

ç) TDE3.2.4. Sınıflandırır.

d) TDE3.2.5. Yeniden ifade eder.

e) TDE3.2.6. Tepki verir.

f) TDE3.2.7. Sesle anlam oluşturur.

g) TDE3.2.8. Görsel ögeleri kullanır.

ğ) TDE3.2.9. Sunar.

TDE3.3. Muhatabını ikna etmek için söyleyiş inceliklerine yer veren bir konuşmada kural uygulayabilme

a) TDE3.3.1. Plan hazırlar.

b) TDE3.3.2. Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

c) TDE3.3.3. Uygun söz varlığı kullanır.

ç) TDE3.3.4. İletileri açık ve örtük biçimde ifade eder.

d) TDE3.3.5. Türkçe dil yapılarını uygular.

e) TDE3.3.6. Bağdaşıklık ögelerini kullanır.

f) TDE3.3.7. Beden dilini ve mekânı kullanır.

TDE3.4. Söyleyiş inceliğinin konuşmasına etkisini yansıtabilme

a) TDE3.4.1. Kendini değerlendirir.

b) TDE3.4.2. Tepki verir.

Konuşma Öncesi

Aşağıda Suut Kemal Yetkin'in *Edebiyat Üzerine Denemeler* adlı eserinden bir parça verilmiştir.

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

Montaigne'in *Denemeler*'i sık sık okuduğum kitaplardandır. Gecenin geç vakitlerinde konuşacak birini aradığım zaman *Denemeler*'i açar, Montaigne ile konuşmaya başlarım. Onda kendisinden söz ederken bizden söz eden, bizi dinlemeye hazırlanan bir hâl vardır. Havanın yağışlı veya güneşli oluşuna göre inanışları da başkalaşan bu iklim adamı hayatının en tatlı yıllarını Perigod'daki şatosunun bahçesinde yürüyüşün tadını çıkararak, hayale dalmakla, basık tavanlı kitap odasına kapanarak, zevk içinde *Denemeler*'ini yazmakla geçirmiştir.

Ne zaman *Denemeler*'i okumaya başlasam Montaigne'in masası üzerine eğdiği başını kaldırarak yüzyılların sisleri arasından, uykulu zeki gözleriyle bana baktığını görür gibi olurum. Okuma bir konuşmaya döner. Montaigne ile gene tatlı tatlı konuşuyorum.

a) Bu parçadan hareketle yazarın Montaigne ile nasıl bir bağ kurduğunu söyleyiniz.

ÖRNEK CEVAPLAR:

- Yazar; Montaigne'in yazılarında kendisini bulmuş, onun düşüncelerine ve duygularına yakınlık hissetmiştir. Montaigne'in hayatı, düşünceleri ve yazma tarzı, yazarın kendi yaşam deneyimleri ve düşünceleriyle örtüşen birçok nokta içermektedir. Bu durum, yazarın Montaigne'e karşı derin bir empati ve anlayış duymasına neden olmuştur.
- Yazar, Montaigne ile konuşurken zaman ve mekân sınırlarını aştığını hissetmektedir. Yüzyıllar öncesinde yaşamış bir yazarla diyalog kurmak, yazar için hem heyecan verici hem de anlamlı bir deneyimdir.
- Yazar, Montaigne'in yazılarından ilham alarak kendi düşüncelerini ve kişiliğini geliştirmiştir. Montaigne'in felsefi sorgulamaları, hayatın anlamı üzerine yaptığı derinlemesine incelemeler, yazarın kendi hayatına dair sorular sormasına ve cevaplar aramasına olanak sağlamıştır.

b) Siz de herhangi bir kitap okurken o kitabın yazarıyla bir bağ kurup kurmadığınızı söyleyiniz.

ÖRNEK CEVAP:

- Evet kuruyorum. Özellikle biyografik romanlar okurken yazarın duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini paylaşarak onun dünyasına şahitlik ediyorum. Yazarın hayata bakış açısı benim de dünyaya bakış açımın genişlemesini sağlıyor. Eserde yer alan karakterler ve olaylar kendi iç dünyama yolculuk yapmamı ve hayal gücümü geliştirmemi sağlıyor. Kurduğum bağ ile kitabı daha iyi özümsüyorum ve okumaktan daha çok keyif alıyorum.

Konuşma Sırası

PERFORMANS GÖREVİ

Görev
EKLER bölümünde verilen (s. 6-9) deneme metinlerinin ana düşünce ve yardımcı düşüncelerini belirleyerek bu denemelerden birinde yer alan ana düşünce veya yardımcı düşüncelerle aynı doğrultuda bir konuşma yapmaları istenir.
Aşamalar **1.** Verilen deneme metinlerini okuyunuz ve bu metinlerin ana düşünce ve yardımcı düşüncelerini belirleyiniz. **2.** Deneme metinlerinden birini seçiniz. **3.** Seçtiğiniz deneme metninde yer alan ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle aynı doğrultuda bireysel olarak bir konuşma içeriği hazırlayınız. **4.** Konuşmanızı belirlenen süre içinde yapınız. **5.** Yapılan konuşmaları nesnel bir şekilde değerlendiriniz.
Yönerge ● Konuşma çalışmanızı sınıf içinde gerçekleştiriniz. ● Konuşmanızı birkaç dakikayı geçmeyecek şekilde hazırlayınız. ● Konuşmanızı değerlendirme ölçütlerine dikkat ederek oluşturunuz. ● Konuşmanızın sınıftaki arkadaşlarınız tarafından değerlendirileceğini unutmayınız. ● Sonraki konuşmalarınızda yol gösterici olması için konuşmanıza ilişkin geri bildirimleri değerlendirmeyi unutmayınız.
Değerlendirme: Konuşmalar; sınıf içinde ve değerlendirme ölçütlerinde yer alan kriterler doğrultusunda parmak kaldırma (👍) - indirme (👎) yöntemi kullanılarak değerlendirilecektir. Örneğin öğretmen konuşma sonrasında öğrencilerden konuşmayı beden dili kullanımı ile ilgili ölçüt çerçevesinde değerlendirmelerini ister. Beğenenler parmaklarını yukarı kaldırır, yeterli bulmayanlar ise parmaklarını aşağı indirir. Böylece ortaya konulan konuşma performansı her bir ölçüt açısından akranlar tarafından sırasıyla değerlendirilmiş olur.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	
Sözlü ürününüz aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir. Bu değerlendirme ölçütlerini göz önünde bulundurarak ürününüzü oluşturunuz.	
Ölçütler	**Açıklama**
Planlama	Konuşmaya etkili bir giriş yapma, konuşmayı sürdürme ve süreye uygun biçimde etkili bir şekilde tamamlama
Tutarlılık	Seçilen metindeki ana düşünce ve yardımcı düşüncelerle aynı doğrultuda uygun örnekler vererek tutarlı bir şekilde konuşma
Söz Varlığı	Konuşmasını uygun örnekler vererek ve zengin bir kelime hazinesiyle Türkçe kelimeler kullanmaya özen göstererek sunma
Akıcılık	İşitilebilir bir ses tonuyla vurgu tonlamaya dikkat ederek gereksiz tekrarlara düşmeden konuşma
Beden Dili	Konuşmada jest ve mimikleri etkili kullanma, dinleyicilerle yeterli göz teması kurma

Şimdi Başlayabiliriz!

Performans görevindeki aşama ve yönergeleri dikkate alarak sözlü ürününüzü oluşturunuz.

1. EKLER bölümünde verilen deneme metinlerini dikkatlice okuyunuz.
2. Bu metinlerdeki ana düşünce ve yardımcı düşünceleri belirleyiniz.
3. Okuduğunuz denemelerden birini seçerek bu metindeki ana düşünce ve yardımcı düşüncelerden biriyle aynı doğrultuda bir konuşma hazırlayınız.
4. Konuşmalarınızı verilen süre içerisinde hazırlayınız.
5. Arkadaşlarınızın yapacağı konuşmaları verilen ölçütlere göre değerlendireceğinizi unutmayınız.
6. Konuşmalarınızı sınıf ortamında gerçekleştiriniz.

Bu yönergeye göre EK-2'de yer alan *Karalama Defteri* adlı deneme dikkate alınarak hazırlanmış bir konuşma örneği aşağıda verilmiştir.

Edebî türler arasında şiirin özel bir yeri vardır. Şiir, sadece sözcüklerle örülmüş bir yapı değil aynı zamanda duyguların, düşüncelerin ve hayallerin dans ettiği bir sahnedir. Şiir; insan hayatına anlam katan, duygusal dünyamızı zenginleştiren ve düşüncelerimizi derinleştiren bir edebî türdür. Şiir, sadece bir düşünce veya duyguyu aktarmakla kalmayıp aynı zamanda bu düşünce ve duyguyu estetik bir biçimde ifade etme amacı taşımaktadır. İyi bir şiir; okuru düşünmeye ve hissetmeye davet eder, onun zihninde yeni dünyalar oluşturur. Sözcüklerin seçimi, dizelerin ritmi, çağrışımlar, imge kullanımı gibi unsurlar şiirin anlamını derinleştirir ve zenginleştirir.

Günümüzde birçok şair bunu göz ardı etse de şiir, öz ve şeklin iç içe geçtiği bir bütündür. Bir şiirde her sözcük, bir taşın bir binada oynadığı role benzer; hem yapının bir parçasıdır hem de ona anlam katar. Bu sebeple iyi bir şiirin öz ve şekil bütünlüğüne sahip olması gerektiğini düşünüyorum. Bu özelliğe sahip olmayan şiirlerde okunabilirlik ve etkileyicilik azalır.

Konuşma Sonrası

1. **Arkadaşlarınızın yaptığı konuşmaları, verilen değerlendirme ölçütlerine göre parmak kaldırma (👍) - indirme (👎) yöntemiyle değerlendiriniz.**
2. **Gelen dönütler doğrultusunda geliştirilmesi gereken yönlere ilişkin çalışmalar yapınız.**

Bu çalışma sürecinde öğrendiklerinizden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurunuz.

Üç Yaz

Sınıfta yapılan konuşma çalışmalarından hareketle öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

1

2

3

İki Sor

Sınıfta yapılan konuşma çalışmalarından hareketle merak ettiğiniz veya daha fazla bilgilenmek istediğiniz konulara yönelik iki soru yazınız.

1

2

Bir Paylaş

Sınıfta yapılan konuşma çalışmalarından hareketle bir görüşünüzü yazınız.

1

EK-1

NİÇİN ROMAN, NİÇİN ŞİİR OKURUZ?

Romanın en çok sevilen bir edebiyat türü olduğu gerçektir. Nereye giderseniz gidin en çok onun okunduğunu görürsünüz. Şiir için de böyledir. Yaşamak için çalışıp didinmelerimizden fırsat bulduk mu, elimize aldığımız şey, ya bir roman ya da bir şiir kitabıdır. Bir geziye çıktığımız zaman çantamızın bir köşesine yerleştirmeyi unutmadığımız gene onlardır. Daha okul sıralarındayken, çalışma saatlerinden artırılmış, sayılı dakikaları, sevdiğimiz bir şair veya romancıya verdiğimizi, bu yetmeyince, yatakhanenin alaca karanlığında geç saatlere kadar gizlice okumaya koyulduğumuzu kim hatırlamaz.

Nedir bu ilginin nedeni? Bilmem bu soru üzerinde hiç durdunuz mu? Bana öyle geliyor ki, ilginin nedeni çok derinlere inmektir. İnsan; çocukluk çağından kurtuldu mu, ileride yaşamaya başlar ve yaşadığı günlerle gelecek günleri oranlamaktan kendini alamaz. Bu oranlama, hep yaşanan günlerin zararına olmuştur. Böyle de olsa, bu geçen günlerin güzelleşmesi, özlem buğularıyla örtülmesi, beklenen günlerde aradığımızı bulamadığımız içindir. Hayat bir akıştan başka bir şey değildir. İnsan; bu akış, bu oluşum içinde, başka insanların durumlarıyla da ilgilenmekten kendini alamaz. Hayatın tekdüzeliğinden kurtulmaya çalışırken, başkalarının çabalarından da dikkatini ayıramaz. Kendi alın yazısının başkalarınınkinden ayrılamayacağı kanısındadır. Yaşanan anlardan kurtuluş, düş'ün zenginliği oranında gerçekleşir. Bu dünyanın ötesinde düşsü bir dünya, uzaktan çağırmaya başlar. Her varıştan sonra gene bir çağırış duyulur. Yaşanan anların boşluğunda, aydınlık dolu noktalar da olsa insan çoğu zaman bunun farkında olmaz. Olsa da onların görünmesiyle kaybolması o kadar birdir ki!

Hatıraların şiddetlendirdiği, sonu gelmeyen bir gelecek gün özlemi, insanlarda, aradıklarını bulamamış, yaşadıklarını iyi yaşayamamış olmanın verdiği bir eksiklik duygusu uyandırmıştır. Şimdi, niçin roman, niçin şiir okuduğumuzu cevaplandırabiliriz. Ama daha önce şu soru üzerinde bir an duralım: Romancı romanını, şair şiirini niçin yazar? Ün elde etmek, para kazanmak için mi? Birtakım doğruları yaymak, topluma düzen vermek için mi? Böyleleri de bulunabilir. Her şeyin sömürücüsü olduğu gibi edebiyatın da sömürücüleri vardır. Bunlardan söz etmiyorum ben.

Gerçek şudur ki; romancı da şair de içiçe giren geçmişin özlemi ile geleceğin umudunu kişi olarak, toplum olarak bütün yoğunluğuyla yaşamakta, yazdığını bu iç yaşayışın etkisi altında yazmaktadır. Yaşadığı biricik güzel bir anı sonrasızlaştırmak, yaşanıp duran birbirine benzer günlerin renksizliğinden kurtulmak, geçmesiyle güzelleşen günleri daha da güzelleştirmek, özlemini taşıdığı bir dünya canlandırmak, onu bütün insanlarla paylaşmak, içindeki ağırlıkları atmak için yazar.

Bu söylediklerim okuyucu için de böyledir. Romancı ya da şair ne için yazarsa, yazılanı okuyan da onun için okur. Bu bakımdan okuyucu, yazmaktan alıkonulmuş, elinden yazma olanakları alınmış bir romancıdan, bir şairden farksızdır. Roman okuyarak, şiir okuyarak varlığımızın darlığından kurtuluruz. Yaşayamadığımız hayatları yaşayarak genişler, yaşadığımız renksiz günlerin bile, dönmemek üzere gittiği için değerlendiği duygusuyla zenginleşiriz. Kendimiz ile benzerlerimiz arasında bir kaynaşma olur. Genel olarak okuyucu, bu bakımdan, okuduğunun pek de farkında değildir. Sırf vakit geçirmek, vakit öldürmek için okuduğunu sanır. Ama böyle de olsa sonuç aynıdır.

Evet, ne roman bir toplumbilimi kitabı ne de şiir bir doğrular topluluğudur. Bir sanat eserini birtakım bilgiler, doğrular olarak kabul etmek, sanatın varlığını ve özünü görmemek demektir. Balzac'ı, yaşadığı dönemin toplum olaylarını öğrenmek için okuduğunu kim söyleyebilir? Böyle olsaydı bu olayları anlatan sayfalar birer tarih belgesi sayılmaz mıydı? Romanı tarihle bir tutmak yaratışın ne demek olduğunu bilmemek demektir. Bir romanın birkaç kez okunması, bir şiirin okunduktan sonra tekrar edilmesi, ezberlenmesi de romanın veya şiirin herhangi bir sorun hakkında bilgi edinmek için okunmadığını gösterir. İnsanın, bildiği bir şeyi tekrar bilmek istediği görülmüş müdür? Zaten romancı da, şair de, yazdığını bir şeyler öğretmek için yazmamıştır ki okur da bir şeyler öğrenmek için okusun.

Romanlar ve şiirler, birer iç yaşayıştan doğmuştur. Onları yaşayarak okumamız da bundandır. Her okuyucunun aynı davranışta olduğu elbet söylenemez. Yaradılışın, yetişmenin verdiği ayrılıklar da vardır. Bu bakımdan, aynı kitapta herkes biraz da kendi romanını, kendi şiirini okur. Gerçek sanat eserinin özelliklerinden biri de çok yönlülük değil midir? İnsan; ileride yaşamaktan kesilip de geçmiş günlerden bir yığın olmaya yüz tutunca, roman ve şiir okumasını da bırakmaya başlar. Okuduğu olursa da artık eski tutkuyu bulamaz.

Okumak, okunan eseri duygularımız, düşüncelerimizle zenginleştirmek olduğuna göre, bir tür yaratıştır. Romancı ya da şair, yaşlanınca nasıl yaratma gücünü kaybediyorsa okuyucu da o yaratışla kaynaşma yeteneğini kaybediyor. Bu bakımdan; okumaktan kesilmek, biraz da ölmektir.

Suut Kemal Yetkin, *Edebiyat Üzerine Denemeler*

EK-2

KARALAMA DEFTERİ

Şiiri sevdiğim kadar bir şeyi sevmem… Roman, hikâye okumaya, kendilerini edebiyatçılığa kaptırmayan kişilerin yazdıkları denemeleri okumaya da bayılırım, ama onlardan ne de olsa bıkılıyor. Bir romanı isterse, Stendhal'in olsun, üst üste kaç kere okuyabilirsiniz. Anlattıklarını öğrendiniz mi, elbette kapatacaksınız. Diyeceksiniz ki: "Kitabı kapattıktan sonra da bütün o kişiler içimizde yaşamıyor mu? Düşlerimize karışmıyor mu? Bir yere gider, bir kimse ile konuşurken onlar da birdenbire önümüze çıkmıyor, yanımıza gelivermiyorlar mı?" Doğrudur, romanlardaki, hikâyelerdeki kişilerin öyle bir canlılıkları vardır. Ancak bir roman, bir hikâye kişilerinin öyle kitabın dışında yaşayabilmeleri de, bir romanda, bir hikâyede öz ile şeklin birbirine kaynaşmadığını, ikisinin birbirinden ayrılabildiğini gösterir. Mısrada, şiirde ise özü şekilden ayrı olarak düşünemeyiz… Düşünenler yoktur demiyorum, var, ama ben onların şiiri gerçekten sevdiklerine, anladıklarına inanamıyorum. Şiirde öz ile şekil birbirinden ayrılamayacağı içindir ki, odamıza astığımız bir resme yıllarca bakmaktan bıkmadığımız gibi, sevdiğimiz şiirleri, mısraları da boyuna söyleyebiliriz. Her söyleyişimizde de, bir dost yüzü gibi, bakmaya doyamayız. Dün olduğu gibi bugün de yurdumuzda yaşlı, genç birçok şairler var. Yazık ki çoğu, şiirde asıl bu erdemin aranması gerektiğini unutuyorlar. Şiirin, birtakım konular üzerinde söz söylemek olduğunu sanıyorlar. Bakıyorsunuz, duygularını, düşüncelerini anlatıyorlar, söylediklerinin size dokunduğu da oluyor, yüreklerinin çarptığını işitiyorsunuz, yahut hoşa gidecek benzetişler buluyorlar, gülümsüyorsunuz. Ama o çarpan yürek de, sizi gülümseten o benzetişler de kitapların içinde kalıyor. Ben asıl şiir diye kitaplardan çıkan, okuyanların bir daha dillerinden düşmeyecek kadar hayatlarına karışan, sözden kurulmuş şekillere derim. Bunun içindir ki şiirin konusuna da, eskisine yenisine de bakmam, konuların dışında, eskiliğin yeniliğin dışında, bir daha parçalanmayacak bir söz bütünü olmuş, bir nesnenin varlığı gibi bir varlık edinmiş şiirler, mısralar ararım. Bir şiirin özüyle şeklini birbirinden ayırabildim mi, şeklinden ayrı olarak özünü ya da özünden ayrı olarak şeklini düşünebildim mi bence artık o bir şiir değildir, doğru, değerli bir söz olabilir, o başka, ama bir şiir değildir.

Nurullah Ataç, *Karalama Defteri* ile *Sözden Söze*

EK-3

ÖNCE ŞİİR VARDI

Önce şiir vardı. Her şey şiirden doğdu. Ben, böyle bir kutsal kitabın yazılmasını isterdim. Bu dünya şiirsiz yaratılmış olamaz. İnsanoğlu şiirle konuştu ilk kez. Şiir yazmak için yarattı ilk sözcükleri. Şiirde yer almayan bir sözcük ölmüştür, yaşamadan yok olmuştur. Bir toplumda ozan yoksa, yetişmemişse, yetişmiyorsa o toplum bir süre sonra tarihten de silinir. Asur uygarlığı gibi... Ozanı olmayan bir toplum, şiirden yoksun toplum yok olur gider. Din kutsal kitaplarının şiir dili ile yazılması da insanoğluna seslenmek, onu etkilemek için en sağlam yolun şiir olduğunu gösterir. Şiir kendi başına ayrı bir dildir. Her dilin şiiri ayrıdır, ama bilmediğimiz herhangi bir dilde şiir okunurken anlarsınız o okunan şeyin şiir olduğunu.

Struga'daki Şiir Evi'nde Makedonca, Sırpça, Arnavutça, Slovence şiirler dinledim. Bir tek sözcük anlamadım. Ama "ses" olarak tattım yine de o şiirleri. Demek bir başka "şiir dili" var. Bu yüzden ozanlar bir çeşit Evliya, Ermiş, Peygamber sayılmışlardır eski zamanlarda. Bugün bile gerçek ozanlar toplumların öncüsü sözcüsü, yol göstericisi oluyorlarsa bunu, şiirin evrensel diline, gücüne borçludurlar. Bir Neruda, bir Nâzım, bir Aragon, bir Lorca, bir Pasternak, aynı ulusun kişileri gibidirler. Onlar insanlık ulusunu, bir gün er geç kurulacak o büyük, tek ulusun, tek toplumun öncüleridirler. Neruda, "Şiiri kim öldürebilir? Şiir kedi gibi yedi canlıdır. İşkence ederler, sokaklarda süründürürler, alay ederler, dört yanını duvarlarla çevirirler, sürgüne yollarlar, fakat o bunları yaşar, sonunda tertemiz bir yüzle ve gülümseyerek çıkar ortaya." der. Bu sözlerle şiirin ve ozanın kullandığı uluslarüstü dilin gücünü anlatır. Bir gün bir işçi Pasternak'a seslenmiş: "Usta bize doğru yolu göster." diye. Ozan, işçiye "Ben toprakları rüzgârda ses veren bir ağaca benzerim. Kimseye yol göstermem." demiş. Oysa o sesler, o dizeler yüzyıllardır insanlığa yol göstermektedir. Ozan şiirlerini 'yol göstersin' diye yazmaz elbet, ama o şiirleri okuyan yığınlar o dizelerdeki anlamı çözerek, duyarak daha iyi bir insan, daha iyi bir yurttaş, daha daha yararlı, daha güçlü olmanın gizlerini bulurlar. Yine Neruda, "Şiirin topluma yararı, desteği; güce, ince duyguya ve sevince dayanır. Bu özellikleri olmayan şiirin sesi az çıkar, türkü haline gelemez." diyor. Dünyanın gelmiş geçmiş ve gelecek ozanlarının türküleşen dizeleriyle dünyamız bugüne geldi, yarına da gidecek. Şuna inanıyorum ki bu dünyanın daha güzel olması, daha güzel şiirler yazılmasına bağlıdır... Daha daha güçlü, daha daha etkileyici, insanları 'gerçek insan edici' şiirler. Türk ozanı Melih Cevdet Anday bir şiirinde:

Protohippus atın ceddi

Dinothorium filin ceddi

Biz insanın ceddi

Gelecek mutlu insanın

der. Gerçek insanı şiir yaratacak, şiirle yaratılacak, derim ben de. Geleceğin mutlu toplumunun kurulmasında şiirin katkısı büyük olacak. Bu yüzden şiir dili tüm insanlığın dilidir. Şiir ne denli güçlüyse, ölümsüzse, insanlık da öyle olacaktır. Evet, "Önce şiir vardı." Yarının kutsal kitabı bu sözlerle başlayacak. Belki de bu sözlerle bitecek. Her şeyi dile getirecek kısacık bir dize bu: önce şiir vardı... Sonra, yine şiir var. Her zaman da olacak.

Oktay Akbal, *Önce Şiir Vardı*